

Lausunto asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022-2026 luonnoksesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/5787/2021

ETENE kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022-2026 luonnoksesta. ETENE pitää hyvänä asiana, että asiakas- ja potilasturvallisuutta kehitetään, ja että strategiassa korostetaan asiakkaan ja potilaan osallisuutta.

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian luonnos on laaja ja kunnianhimoinen. ETENE katsoo, että keskeinen kysymys tulee olemaan, kuinka strategialuonnoksen tavoitteet saadaan tosiasiallisesti vietyä käytäntöön ja strategian toteutumista seuraamaan sekä arvioimaan luotettavalla tavalla. On tärkeää, että strategian toimeenpanoa seurataan soveltuvin mittarein parhaiden, eettisesti kestävien uudistusten valitsemiseksi, ja että strategian seuraamisesta ja raportoinnista vastuussa oleva taho/tahot määritetään yksiselitteisesti.

ETENE katsoo, että asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanon ajoittuminen samaan aikaan hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisen kanssa on hyvä asia, sillä rakenteellisia muutoksia voi olla helpompi toteuttaa silloin, kuin toiminnan käynnistymistä muutoinkin suunnitellaan. Haasteena voi toisaalta olla se, että uudistettavia kokonaisuuksia on käytettävissä oleviin resursseihin nähden liikaa.

Digitaalisten palveluiden kehittämiseen liittyy merkittäviä odotuksia ja ne ovat osoittautuneet määrättyissä tilanteissa toimiviksi ja taloudellisesti sekä ajankäytöllisesti tehokkaiksi. ETENE painottaa, että on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää huolehtia, etteivät digitaaliset palvelut täysin korvaa muita palvelun muotoja. Kaikki asiakas- ja potilasryhmät tai yksittäiset henkilöt eivät pysty tai halua käyttää digitaalisia tai etäyhteyden välityksellä annettavia palveluita tai eivät kykene niistä hyötymään. Ihmisen kohtaaminen lähipalvelutilanteessa on monelle arvo sinänsä ja monissa tilanteissa välttämätön kokonaisarvion saamiseksi.

On huomattava, että asiakas- ja potilasturvallisuuteen kytkeytyvät myös asiakkaan ja potilaan lainsäädäntöön perustuvat oikeudet, joiden toteutuminen on edellytys asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumiselle. Tämä, samoin kuin eettiset ja oikeudenmukaisuuteen liittyvät näkökohdat, olisi hyvä tuoda esiin strategiassa lähtökohtana asiakas- ja potilasturvallisuuden parantamiseksi tähtäävälle kehitystyölle.